

СОНЯШНИК

РІК IV

КВІТЕНЬ/ТРАВЕНЬ — 1959 — APRIL/MAY

Ч. 40/41

ЯК Я СВЯТКУВАВ ВЕЛИКДЕНЬ МИНУЛОГО РОКУ?

Так, як колись наші батьки радісно зустрічали Воскресіння Христове, так і ми, діти, тут, поза Україною, радіємо цими днями, радіємо нашою писанкою, що нагадує нам Україну яку багато з нас не бачили.

За українським звичаєм діти округи Мельборну зібрались на свячену писанку в українському домі 20 квітня. Багато і батьків було. На столах пофарбовані різними фарбами пишались писанки. Все було готове, і очі всіх дітей були звернені в сторону священника — коли це вже все почнеться. Нарешті цей час настав. Отець Прашко надів епітрахіль і почав святити.

Тихий, неначе святий настрій опанував усіх. Потім священник пояснив значення писанки. Далі діти говорили вірші. Я теж деклямував гарного вірша Іванни Савицької, у якому розповідається, як хлопчик розмалював писанки і для мами, і для тата, і для сестри, а своє яечко розбив, і яка то була біда!

А потім розпочалися різні гри та забави. По якимсь часі, коли я залишав залю, то на обличчі кожної дитини я бачив щасливий усміх.

Коли ніч прикрила землю, а на небі засіяли зорі, я був у ліжку, готувався до сну, а біля мене на столику лежала чудова писанка, що неначе манила мене до себе, до рідної України.

“Христос Воскрес!” — шепочу я до неї. “Воскресне твоя Україна!” — відповідає вона мені.

Івась Барилка,
учень 4-ої класи
Ньюпортської Рідної школи,
Австралія.

ХРЕСТИКІВКУ “ТВОРИ Т. ШЕВЧЕНКА” ПРАВИЛЬНО РОЗГАДАЛИ:

Марта Гнатов (Вінніпег, Канада), Оля Момот (Монтреаль, Канада), Людмила Мірутенко (Чикаго, США), Віктор Орлів (Філадельфія, США), Валя Михайлівська (Монтреаль, Канада), Маруся Глушко (Торонто, Канада), Ліда Михайлівська (Монтреаль, Канада), Олег Літвінов (Торонто, Канада).

Ще було дві розгадки, але з помилками: одна від Марусі з Торонта, а друга від Ганнусі з Монреалю. Нижче друкуємо розгадку, підставте тепер усі ці назви Шевченкових творів і подивіться, де ви саме помилялись.

Разом прислано 10 розгадок, втім числі дві неправильних: 8 від дівчат, а лише дві від хлопців. Що це, хлопці, таке: чи ви гірші від дівчат? Чи ви тільки “камікси” читаете та на телевізю дивитесь? Аж мені соромно за вас!

Покажіть же другого разу, що й ви щось умієте!

Ніколи не шліть розгадок, як вам хтось із старших допоможе їх розгадати — треба зробити все самим.

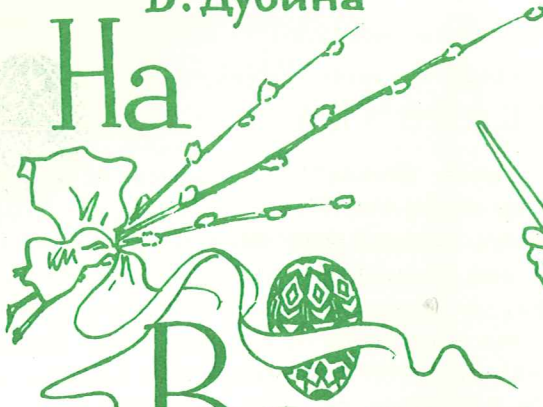
З ваших листів бачу, що ви всі дуже добре пишете: і гарне письмо, і майже без помилок. Тішусь, що ви гарно вчитеся. Запам'ятайте, що коли ви добре знатимете українську мову, то ви добре вчитиметесь і в англійській школі — людина, яка знає дві мови, завжди розумніша від тієї, яка знає лиш одну.

Пишіть у “Соняшник”, присилайте фота з ваших шкіл. От напишіть як ви відсвяткували Великдень. Тільки пишіть самі, без допомоги батьків і вчителів.

Ваш редактор

В. Дубина

На

Великдень

Дехто каже, що я ще мала,
А хіба ж дванадцять літ — це мало?
Я ж сама вже пасочку спекла,
Хоч і мати трохи помагала.

Фарбувала я і крашанки —
Тут уже без допомоги мами.
Понесу яєчка й пасочки
Завтра до Софіївського Храму.

Збудить мама вдосвіта мене,
Хоч я певно і сама устану,
Привітають з Великоднім Днем —
Любий тато й матінка кохана.

Сон у мене, ніби й сам іщез —
Я ж не спала, лише удавала!
Відповідь: "Воістину Воскрес!"
Як мене матуся навчала.

І підем до церкви навпрошки
З радістю й любов'ю в серці кожен,
Там посвятим наші пасочки
І те все, що наскладали в кошик.

На карнизах білі голуби
Дзвоном розтривожаться церковним,
В кошиках паски, немов гриби —
І яєчок і ковбасок повно.

Крапельки свяченої води
Я відчую на своїм обличчі
І запам'ятаю назавжди
Цей Великдень, що до щастя кличе.

І тоді повернемося в дім,
І до столу сядем розговлятись
І цвістиме в серденьку моїм
Незабутнє Великодне Свято.

ЛЕОНІД ГЛІБІВ

ПИСАНОЧКА

Моторнії діти, будьте здорові!
 На крильцях весни я прибув . . .
 Збирайтесь послухать моєї розмови,
 Я писанку вам роздобув.
 Орлята-синочки! Чечіточки-дочки!
 Цілісіньку ніч я не спав:
 Мережечки всякі, кругом поясочки,
 У дверечки я приладнав;
 Не простий білочок, не круглий жовточок,
 В середину я заховав.
 Лежать там рядочком дві Божії квітки:
 То — розум і правда свята!
 Кохайте, шануйте довіку їх, дітки,
 На спомин науки Христа.
 У першу квітку головку вбирайте —
 І добренько буде вам жити,
 А другу до серденька ви прикладайте —
 І будуть вас люди любити.

УСІМ НАШИМ ЧИТАЧАМ БАЖАЄМО РАДІСНОГО ВЕЛИКОДНЯ,
 ВІТАЄМО УСІХ РАДІСНИМ УКРАЇНСЬКИМ ПРИВІТОМ —
 ХРИСТОС ВОСКРЕС! — ВОІСТИНУ ВОСКРЕС!
 Редакція

У зв'язку з тим, що Великдень у цьому році припадає саме на початок
 місяця, ми не зможемо видати ще одне число до Великодня, тому це число
 виходить подвійним, але на 8 сторінок більше, щоб наші читачі мали що чита-
 ти до чергового видання "Соняшника".
 Редакція

НІЯК НЕ РОЗПІЗНАТИ

На воді латаття біле,
Білі лілії цвітуть.
А між них на синій хвилі
Каченяточка пливуть.
І ніяк не розпізнати,
Де квітки, де каченята.

Грицько БОЙКО

Панько Шквал

До ЛАСТІВКИ

Як промінь сонечка ясний,
Ти знову, пташко Божа,
Вернулась в край наш степовий,
У сад, де квітнуть рожі.

Ти завітала знов до нас,
В своє гніздо стареньке,
Де вже виводила не раз
Ластівенят маленьких.

Іди, живи, гніздо твоє
Ми цілим зберігаєм.
Привіт тобі ласкавий шлем
І щєбіт твій вітаєм!

Тепер, весною, ми щодень
Працюємо на нивах.
Ти будеш нам співать пісень
Безжурних і щасливих.

Дерева сповнені снаги,
Сміються всюди квіти,
Літають мушки навкруги —
Ти вмієш їх ловити...

Цілує сонце цілий світ,
Шумлять шовкові трави.
Привіт від нас тобі, привіт,
Весни дитя ласкаве!

ЛЕОНІД ГЛЫВ

На Великдень

Усім, усім, святих небес
Святий привіт: Христос Воскрес!
Довго діди його мовляли,
Друг друга щиро привітали.

Летіли роки, сотні літ;
Линяв людської слави цвіт;
Руйнуючі земні митарства,
Мінялися царі і царства.

Живе не вмере святих небес
Святий привіт: Христос Воскрес!
Ростіть, цвітійте, навчайтесь діти,
Вважать добро, людей любити.

Поглянувши на Божий світ,
Твердіть ви ще один привіт,
Щоб рівно йшла життя дорога:
Душа моя величить Бога!

Ф. ПЕТРОВ

Ой, як хороше у гаї!

Я піду, піду до гаю,
Там черемхи наламаю,
Назриваю квіточок
І сплету собі вінок.

Ой, як хороше у гаї!
Соловейко там співає.
А зозуля на суку
Все кує: ку-ку, ку-ку.

МИКОЛА ТРУБЛАЇНІ

МАНДРИ ЗАКОМАРИКА

ПЕРЕПОЛОХ

Першою приземлилася Усезагуби, одягнена білим ведмедем. Біля неї спустилося чорне ведмежа. Усезагуби забула, що то Закомарик, злякалася і кинулась навітки.

В цей час в іншому місці спустився клоун. До нього підбігли глядачі.

— Здрастуйте! — кричали вони. — Здрастуйте, клоун!

А клоун був вовк. Він як закричав: — У-у! У-у! — і заклацав зубами. Глядачі злякалися і ну тікати.

Закомарик і Завждишукай швидко скинули маскарадні костюми і заспокоїли глядачів та Усезагуби.

Потім влаштували виставу. Після того рибалки повели артистів частувати смаженою рибою.

ЯК ЗАКОМАРИК ВПІЙМАВ СТРАХОВИЩЕ

ВОДОЛАЗИ

етверо артистів приїхали до водолазів і показали їм виставу.

Водолазам вистава дуже сподобалася, і за це вони влаштували артистам підводну прогулянку. Артисти Завждишукай, Усезагуби, Закомашка, Закомарик, віслюк, вовк, заєць, гусак, мишка, жабка і горобчик одягли водолазні костюми і спустилися на дно моря.

Закомарикові хотілося наловити риби, і він захопив з собою сіть.

Віслюк та вовк допомагали йому нести її.

Усі йшли дуже весело, лише Усезагуби стогнала.

— Чого ти стогнеш?—спитав Завждишукай.

— Я загубила...

— Що ти загубила?

— Свою силу...

Завждишукай зітхнув і сказав:

— Зараз я її пошукаю. Може, десь знайдемо.

СТРАХОВИЩЕ

а дні моря було красиво. Під ногами лежав дрібний пісок. Ніби в тумані виднілися навколо дивні рослини. Між рослинами пропливали рибки. В одному місці здіймалася скеля, а навколо неї лежало багато каміння. Артисти підійшли ближче до тієї скелі і помітили між камінням дивне страховище. То була страшна потвора з круглою головою, великими очима і численними довгими руками-ногами. То був величезний восьминіг.

Закомашка необережно наблизилася до страховища, і воно схопило її однією рукою. Завждишукай кинувся рятувати дівчинку. Восьминіг розсердився, і колір його став мінитися. Спочатку він зробився темnobрунатним, потім почервонів і, нарешті, зблід — пожовк. Страховище випустило Закомашку і одразу кількома руками схопило артиста.

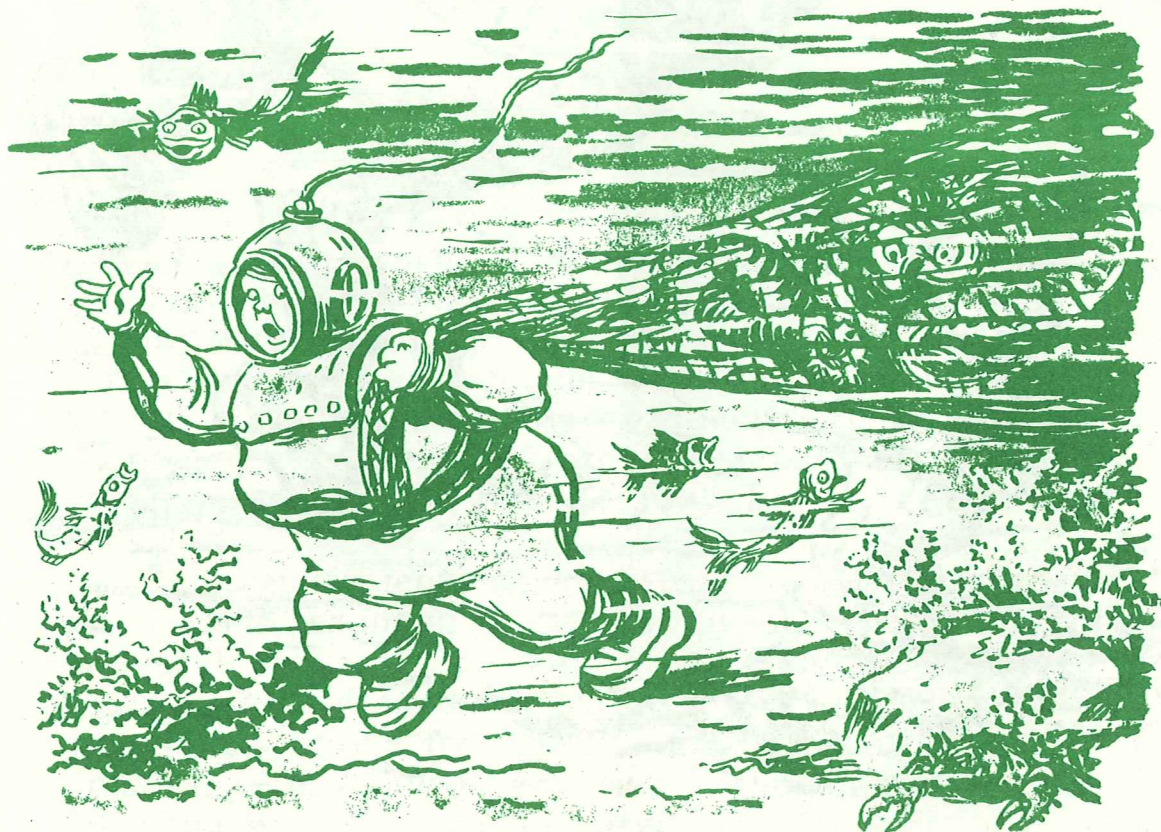
ЩО ЗНАЙШЛА УСЕЗАГУБИ?

перед! — махнув рукою Закомарик віслюкові та вовкові і випустив сіть.

Сміливі звірі разом із хлопчиком накинули на страховище сіть. Восьминіг відчув небезпеку і випустив з себе струм чорної рідини.

Враз та рідина розійшлась у воді і закрила хижака. Проте відважні рибалки догадалися, що восьминіг у них у сіті, і потягли сіть за собою. Але страховище міцно трималося своїми руками-ногами за скелю, і вони не могли його відірвати. В цей час Закомарик зашпортнувся за водолаза, що лежав на дні. Хлопчик нахилився і впізнав Усезагуби. Закомарик прив'язав

їй до пояса сіть і гукнув на вухо: „Тікайте! Страховище доганяє“.

Артистка злякалася, схопилася на ноги, рвонула вперед і одірвала восьминога від скелі, Усезагуби знайшла свою силу.

ЧОБОТИ Й НОГИ

Н

аші водолази сплили на поверхню моря, де їх ждав маленький пароплав. На палубу витягли сіть з восьминогом. В роті у нього стирчали халяви великих водолазних чобіт. Це були чоботи, що в них Завждишукай спускався під воду. Куди ж подівся артист?

— Завжди він шукав, а тепер ми будемо його шукати,—сказав Закомарик.

— Ай, ай, ай!—закричала Усезагуби, дивлячись на море.— Восьминіг з'їв Завждишукая і залишив лише його ноги.

Справді, всі побачили, що з моря стирчать дві ноги.

Скоренько спустили човна і витягли за ноги з води артиста. Він був цілий, живий і здоровий.

— Що було з вами?—спитали його.

— Коли страховище схопило мене за ноги, я залишив йому чоботи і вислизнув з рук восьминога. Але без чобіт ноги стали легші, ніж голова, і я сплив догори ногами,— відповів артист.

ЗООЛОГІЧНИЙ САД

Восьминога поклали у велику бочку, і Закомарик одвіз його в зоологічний сад. Там здивувались страшному звірові.

— Такого у нас ще ніколи не було,— сказали в зоологічному саду.

А коли довідалися, що це страховище впіймав Закомарик, то вирішили зробити його директором зоологічного саду.

Закомарик погодився. Він залишив з собою своїх звірів. Потім запросив до себе Завждишукаю, Усезагуби та Закомашку і влаштував для них у саду театр. Кожного дня Закомарик розповідав про свої пригоди.

Так закінчилися мандри Закомарика.

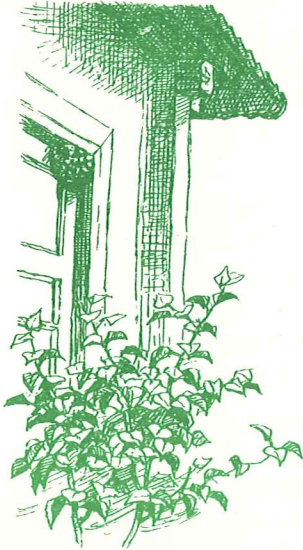

Батьки й матері!

Привчіть дитину до читання української книжки. Інакше, шкода й мучити дитину в школі, бо без сталого читання вона рано чи пізно зникне від нашого народу, а тим самим і ви її втратите.

Добрих книжок для дітей і підлітків у нас ще мало, але дещо вже можна купити. Не пошкодуйте якогось доляра на книжечку. У нашому видавництві вже кілька років тому вийшла гарна книжка Шевченкових віршів, спеціально підібраних для дітей. Книжка дуже гарно ілюстрована. Це сьогодні — єдина книжечка Шевченкових творів для дітей на еміграції. Чи ви вже маєте її в себе в хаті? Якщо ні, то замовте її в нашому видавництві. Ціна її — 90 центів разом з пересилкою.

Адміністрація

Ластівка

Кость ДРОК

Якось в ранній час
Ластівка до нас,
Голосиста, хуткокрила,
В сіни залетіла.

Весь наш дім за рік
До гніздечка звик.
Скільки в нім зросло маляток —
Гарних ластів'яток.

Вдарила крилом,
Сіла над вікном.
Потім щось ліпити стала
Й без кінця співала.

Осінь швидко мчить,
Вже зима сичить,
А прилине щебетуха,
Стане тепло й сухо.

Йй по серцю труд.
І з'явилась тут,
Над віконцем, невеличка
Чорна рукавичка.

Ми їй шлем привіт —
Хай не знає бід!
То ж вона весну на крилах
Нам приносить, мила!

ГР. ЧУПРИНКА

Великодні Дзвони

В небі, в зоряній безодні
Тонуть дзвони великодні,
Тонуть, тонуть, ніби сон,
Б'ються, дзвонять тон-у-тон;
З ними дума в небо лине,
З ними никне, з ними гине
Тьма заслон.

Гаснуть зорі, знову світло.
Все радіє, все розквітло.
Зникла сила перепон,
Вся земля — святий амвон!
Сльвом душі всі облиті
І немає їм на світі
заборон.

Весна

Ми порою ранньою
Вдох з малою Ганею
В ліс густий пішли.
Зразу ж під великою
Сизою осикою
Квіти ми знайшли.

Геть зима забралася —
І земля прибралася
В синій цвіт рясний.
То, мов сонця полиски,
Піднялися проліски —
Вісники весни.

КАЗКА - ЗАГАДКА

Ранньою весною з вирію верталися журавлі. Високо попід хмарами летіли, курликали-раділи, що вертаються туди, де родилися і зросли.

Та раптом чогось збунтувалися, у леті помішалися. На однім місці закружляли, голосно курликали-кричали. Можливо, потомилися, або за щось посварилися, та, врешті, втихли, ключ створили і спокійно далі полетіли.

Летять собі спокійненько та крилами помахують. А тут на зустріч летить гуска та весело до них гукає:

— Добридень, сотня журавлів!

— Добридень і тобі, гуско-сестричко! Тільки ти помиляєшся бо нас сотні нема! Коли б нас було ще стільки, половина стільки, одна четверта стільки і ти з нами, то тоді було б якраз сто.

Хотіла гуска полічити журавлів, щоб знати, скільки їх є. Але в леті тяжко було полічити. Тоді вона опустила на землю, сіла на невеличкому горбочку, але за той час журавлі відлетіли далі. Задумалася гуска... І скільки ж їх було? Та коли вона добре подумала, пригадала слова журавля, так відразу догадалася скільки було журавлів.

Ну а хто ж із вас догадається, і напише в "Соняшник": скільки летіло журавлів?..

Подав Т. М-к

Іван КРИВОШИЙ

ПРОСО

Ось тут хага, а там — тин,
Сіє просо дід Мартин.

Сіє просо на леваді
Та й приказує він Наді:

— Ти пильнуй і доглядай,
Кури з проса відганяй.

Не було курей у просі —
Тому й кашу їмо досі.

Наші читачі з Австралії і Європи можуть також присилати розгадки: ми їх друкуватимемо пізніше, бо в ті країни дуже довго йде журнал і вони не можуть прийти одноразово з відповідями із Канади та США.

Вчасно відновіть передплату: не чекайте на нагадування. На Вашій наліпці позначено число, по яке у Вас заплачено. Це число 40. Якщо у Вас на наліпці стоїть 48, то у Вас заплачено до кінця року. Якщо, для прикладу, на наліпці бачите 36, то значить, що Ви винні вже передплату від січня цього року.

О. ПАРХОМЕНКО

БОЯГУЗ

По горіхи, по грибки
В ліс ходили малюки.

— Я тут був уже не раз, —
Хизувавсь малий Тарас, —
І нітрішечки мені
В лісі звірі не страшні.

Та... побачив їжачка —
І щодуху утіка.

Засміявсь старий їжак:
— Утікає, от дивак.

А зозуля на суку:
— Як не сором? Ку-ку-ку!

— Сором, сором, — каже шпак, —
Боягуз він, так-так-так.

А сова: — Го-го! Го-го!
Гей, держи, держи його!

Впав Тарасик: — Ай-ай-ай! —
Крик підняв на цілий гай.

...Засміялись горобці:
— Записать його в зайці!

Володимир ЛАДИЖЕЦЬ

Загадки

Б'ють мене старі й малі
І в повітрі й на землі,
Та від цього не вмираю,
Тільки весело стрибаю.

Коли нема — мене чекають.
Коли ж прийду — усі тікають.

К. Ушинський

ЖУРАВЕЛЬ ТА ЧАПЛЯ

Казка

Летіла сова — весела голова; от вона летіла, летіла й сіла; хвостиком покрутила, крилечка розпустила і знов полетіла; летіла, летіла й сіла, хвостиком покрутила, крилечка розпустила... Це приказка, а казка вся попереду.

Жили собі на болоті журавель і чапля; побудували вони край болота хатки і живуть. Здалося журавлеві сумно жити самому, і задумав він оженитися.

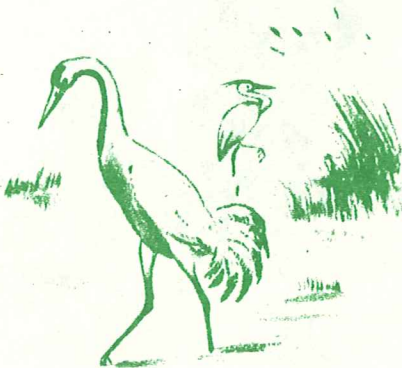
«Ану, каже, піду посватаюся до чаплі!»

Пішов — чап, чап! Сім верст болото місив; приходить і каже:

— Чапле! Иди за мене заміж: станемо разом жити.

— Ні, журавлю, не піду за тебе заміж: у тебе одяг короткий, ноги дуже довгі, сам погано літаєш, нічим буде мене годувати. Иди собі геть, цибатий!

Пішов журавель додому, ввіймавши облизня; а чапля потім замислилась: «Чим жити самій, піду краще за журавля». Приходить чапля до журавля й каже:

Журавлику, бери мене
заміж!

А журавель сердиться:
— Ні, чапле, не візьму
тебе заміж; було б іти, коли
сватав, а тепер — іди собі
геть!

Заплакала чапля від со-
рому й пішла додому. Жу-
равель подумав і говорить:

«Надаремно не взяв за
себе чаплю; самому нудно
жити; піду й візьму». При-
ходить журавель до чаплі
й каже:

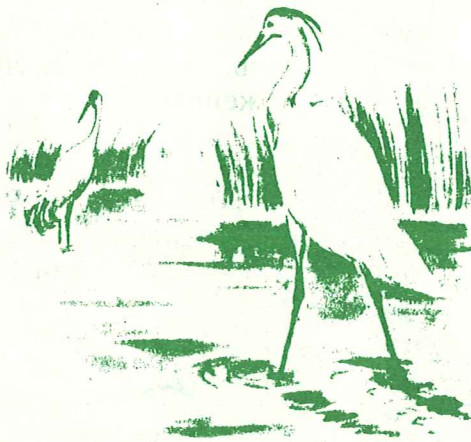
— Чапле! Я вирішив з
тобою одружитися, іди за
мене.

А чапля сердиться на
журавля й говорить:

— Іди геть, цибатий!
Не піду за тебе заміж!

Пішов журавель додому. Тут чапля роздумалась: «На-
віщо відмовила? Піду краще за журавля!» Приходить сва-
татись, а журавель не хоче.

Отак вони й ходять досі по болоту один до одного: сва-
таються, сватаються, та ніяк не одружаться.

Розгадка хрестиківки "Твори Тараса Шевченка"

По з е м н о: "Петрусь". "Утоплена", "Кавказ". "Марія". "Сон". "Причинна". "Швачка". "Русалка". "Перебендя". "Неофіти". "Лілея".

С т о р ч о в о: "Варнак". "Княжна". "Чума". "Катерина". "Муза". "Чернець". "Тополя". "Доля". "Сліпий". "Саул". "Єретик". "Наймичка". "Сова". "Слава".

Обливаний понеділок!
Бережись Оксанко,
Бо чванився рудий Петрик
Новісіньким збанком.

Ховалася від Петрика
Оксанка, як вміла,
А підвечір усе ж таки
Жупанець сушила.

Українська школа в Ньюпорті, Австралія, відсвяткувала своє шестиріччя. З цієї нагоди учні влаштували великий шкільний концерт, на який прийшли батьки й українці взагалі. Було понад 200 осіб на концерті.

На фотках: 1) шкільний хор на сцені, 2) культосвітній референт Української Громади дякує вчительці Марії Дейко за її шестилітню працю в школі.

Mr. W. Rewuckyj,
505 Roselawn Ave.
City.

„СОНЯШНИК”, ілюстрований місячник для дітей.

Редактор — Петро Волиняк

Передплата на рік: Канада 3.00 дол., США — 3.50 дол. Австралія й Англія — 20 шилінгів, інші країни — рівновартість 3.00 доларів.
Передплату і все листування слати на адресу:

“NOWI DNI”, Box 452, Term. “A”
Toronto, Ont., Canada.